

ОБҐРУНТУВАННЯ

щодо прийняття постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП» (зміни до постанов НКРЕКП від 22.04.2019 № 585 та від 22.04.2019 № 586 щодо запровадження ІТС механізму)

З метою виконання зобов'язань України щодо імплементації актів законодавства Енергетичного Співтовариства у сфері енергетики за Договором про заснування Енергетичного Співтовариства та Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, виникла необхідність впровадження ключових положень Регламенту Комісії ЄС № 838/2010 від 23.10.2010 про встановлення настанов стосовно механізму компенсації між операторами системи передачі та спільного регуляторного підходу до встановлення плати за передачу електроенергії до нормативної бази Регулятора.

Так, відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» НКРЕКП розроблено проєкт рішення, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Кодексу системи передачі», згідно з якою передбачено, зокрема впровадження норм щодо забезпечення участі оператора системи передачі та користувачів системи передачі у механізмі компенсації витрат, понесених внаслідок прийняття (передачі) міждержавних (транскордонних) перетоків електричної енергії національними системами передачі (далі – ІТС механізм). На засіданні НКРЕКП, яке відбулось у формі відкритого слухання 19.07.2022, прийнято рішення щодо схвалення проєкту рішення, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Кодексу системи передачі» та на виконання частини другої статті 2 Закону України «Про ринок електричної енергії» направлено лист до Антимонопольного комітету України для отримання його погодження.

Водночас, для запровадження участі оператора системи передачі України в ІТС механізмі необхідним є приведення положень Порядку встановлення (формування) тарифу на послуги з передачі електричної енергії, затвердженого постановою НКРЕКП від 22.04.2019 № 585 (далі – Порядок розрахунку тарифу на послуги з передачі електричної енергії), та Порядку формування тарифу на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, затвердженого постановою НКРЕКП від 22.04.2019 № 586, у відповідність до схвалених змін до Кодексу системи передачі, затвердженого постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 309 (далі – КСП). На засіданні НКРЕКП, що проводилося у формі відкритого слухання 19.07.2022 схвалено розроблений проєкт рішення, що має ознаки регуляторного акта – постанову НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП» (далі – Проєкт рішення).

Схваленими змінами до порядків унормовано підходи до визначення обсягів передачі електричної енергії та обсягів відпущеної електричної енергії

виробниками електричної енергії у періоди до та після приєднання оператора системи передачі до ІТС механізму.

Крім цього, змінами до Порядку розрахунку тарифу на послуги з передачі електричної енергії передбачено:

застосування ставки плати за послуги з передачі електричної енергії до/з країн периметру;

врахування при розрахунку операційних витрат для визначення прогнозованого необхідного доходу ОСП складової витрат (доходів) оператора системи передачі за Договором ІТС;

врахування доходу від застосування ліцензіатом ставки плати за послуги з передачі електричної енергії до/з країн периметру при розрахунку суми витрат (доходів) за Договором ІТС.

Проект рішення, що має ознаки регуляторного акта, аналіз впливу рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта та порівняльна таблиця 20.07.2022 були оприлюднені шляхом розміщення на офіційному вебсайті НКРЕКП www.nerc.gov.ua в мережі Інтернет.

Зауваження та пропозиції до оприлюднених матеріалів від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань приймалися до 09.08.2022 (включно) у письмовому та електронному вигляді.

Відповідно до вимог Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.06.2017 № 866, 12.09.2022 у форматі відеоконференції відбулося відкрите обговорення Проекту рішення, за результатами якого складено Протокол відкритого обговорення і таблицю узгоджених позицій, які оприлюднено на вебсайті НКРЕКП у мережі інтернет за посиланням: <https://www.nerc.gov.ua/news/oprilyudnyuyutsya-rezultati-vidkritogo-obgovorenniya-proyektu-postanovi-zmini-do-postanov-nkrekp-vid-22042019-585-ta-586-shchodo-zaprovadzhennya-its-mehanizmu>.

За результатами відкритого обговорення вирішено частково погодитися з пропозиціями зацікавлених осіб в частині удосконалення редакції пунктів Проекту рішення.

З урахуванням наведеного вище на розгляд НКРЕКП виноситься питання про прийняття постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП». Проект постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП» додається.

**Директор Департаменту із
регулювання відносин у сфері енергетики**

А. Огньов

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Про затвердження Змін до деяких
постанов НКРЕКП

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про ринок електричної енергії» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, що додаються.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

К. Ущатовський

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Національної комісії,
що здійснює державне
регулювання у сферах
енергетики та комунальних
послуг

№ _____

Зміни
до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне
регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

I. Унести до Порядку встановлення (формування) тарифу на послуги з передачі електричної енергії, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 22 квітня 2019 року № 585, такі зміни:

1. У главі 1:

1) у пункті 1.2:

після абзацу п'ятнадцятого доповнити новим абзацом шістнадцятим такого змісту:

«ставка плати за послуги з передачі електричної енергії до/з країн периметра – розмір плати за користування системою передачі для країн периметра (perimeter fee), що забезпечує відшкодування оператору системи передачі витрат за користування системою передачі у разі експорту/імпорту до/з країн периметра. Ставка плати є фіксованою та щорічно розраховується ENTSO-E в євро/МВт•год, відповідно до Регламенту Комісії (ЄС) № 838/2010 від 23 вересня 2010 року;».

У зв'язку з цим абзаци шістнадцятий – дев'ятнадцятий вважати відповідно абзацами сімнадцятим – двадцятим;

абзац вісімнадцятий викласти в такій редакції:

«тариф на послуги з передачі електричної енергії (далі – тариф) – розмір плати в розрахунку на одиницю обсягу передачі електричної енергії електричними мережами визначеної якості, визначеного згідно з цим Порядком, що забезпечує відшкодування ліцензіату обґрунтованих витрат на здійснення діяльності, а також отримання прибутку;»;

абзац двадцятий після знаків та слів «Про ринок електричної енергії»,» доповнити словами, аббревіатурою та знаками «Кодексі системи передачі, затвердженому постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 309 (далі – Кодекс системи передачі),»;

2) пункт 1.4 доповнити трьома новими абзацами такого змісту:

«Обсяг передачі електричної енергії визначається:

у період до приєднання оператора системи передачі до ІТС механізму як сума обсягу передачі (споживання) електричної енергії та обсягу експорту електричної енергії;

у період після приєднання оператора системи передачі до ІТС механізму як обсяг передачі (споживання) електричної енергії.».

2. У главі 2:

1) у пункті 2.1:

підпункт 3 доповнити знаками та словами «, розрахунок прогнозованих витрат (доходів) за Договором ІТС»;

у підпункті 7 знаки та слова «(споживання), експорту» виключити;

після підпункту 7 доповнити новим підпунктом 8 такого змісту:

«8) динаміку технологічних витрат електричної енергії на її передачу електричними мережами, що виникли у системі передачі внаслідок прийняття (передачі) міждержавних (транскордонних) перетоків електричної енергії, у тому числі для забезпечення перетікання електричної енергії до/з країн ІТС.

Обсяг таких технологічних витрат розраховується ENTSO-E відповідно до Регламенту Комісії (ЄС) № 838/2010 від 23 вересня 2010 року»;

У зв'язку з цим підпункти 8 – 10 вважати відповідно підпунктами 9 – 11;

у підпункті 10 знаки та слова «(споживання), експорту» виключити;

2) у підпункті 2 пункту 2.4 знаки та слова «(споживання), експорту» виключити.

3. У підпункті 2 пункту 4.2 глави 4 знаки та слова «(споживання), експорту» виключити.

4. У главі 5:

1) в абзаці шостому пункту 5.2 знаки та слова «(споживання), експорту» виключити;

2) у пункті 5.9:

абзац другий після букв, цифри та знаку « $N_{t-1}^{фоп}$ » доповнити знаками, буквами та цифрою « $-ITS_{t-1}^n$ », та після букв « $N_t^{фоп}$ » доповнити знаком та буквами « $+ITS_t^n$ »;

після абзацу п'ятого доповнити двома новими абзацами шостим та сьомим такого змісту:

« ITS_t^n – прогнозовані витрати (доходи) за Договором ІТС, визначені з урахуванням розрахунку, отриманого від ENTSO-E та/або здійсненого ОСП, на прогнозний рік, тис. грн (доходи враховуються з від'ємним значенням). При розрахунку суми витрат (доходів) за Договором ІТС враховується дохід від застосування ліцензіатом ставки плати за послуги з передачі електричної енергії до/з країн периметра з від'ємним значенням;

ITC_{t-1}^n – витрати (доходи) за Договором ІТС, ураховані в тарифах на послуги з передачі електричної енергії в році t-1, тис. грн (доходи враховуються з від'ємним значенням);».

У зв'язку з цим абзац шостий вважати абзацом восьмим.

5. В абзацах двадцять сьомому, тридцять другому, тридцять четвертому, тридцять сьомому та тридцять восьмому пункту 6.2 глави 6 знаки та слова «(споживання), експорту» виключити.

6. У главі 7:

1) у пункті 7.1:

після підпункту 8 доповнити новим підпунктом 9 такого змісту:

«9) розрахунок прогнозованих витрат (доходів) за Договором ІТС;».

У зв'язку з цим підпункти 9 – 14 вважати відповідно підпунктами 10 – 15;

доповнити новим підпунктом такого змісту:

«16) динаміку технологічних витрат електричної енергії на її передачу електричними мережами, що виникли у системі передачі внаслідок прийняття (передачі) міждержавних (транскордонних) перетоків електричної енергії, у тому числі для забезпечення перетікання електричної енергії до/з країн ІТС.

Обсяг таких технологічних витрат розраховується ENTSO-E відповідно до Регламенту Комісії (ЄС) № 838/2010 від 23 вересня 2010 року.»;

2) у підпункті 3 пункту 7.7 знаки та слова «(споживання), експорту» виключити;

3) у підпункті 5 пункту 7.8 знаки та слова «(споживання), експорту» виключити;

4) у підпункті 1 пункту 7.20:

абзац другий після знаку та букв « $+UO_t^n$ » доповнити знаком та буквами « $+ITC_t^n$ »;

після абзацу вісімнадцятого доповнити новим абзацом дев'ятнадцятим такого змісту:

« ITC_t^n – прогнозовані витрати (доходи) за Договором ІТС, визначені з урахуванням розрахунку, отриманого від ENTSO-E та/або здійсненого ОСП, на прогнозний рік, тис. грн (доходи враховуються з від'ємним значенням). При розрахунку суми витрат (доходів) за Договором ІТС враховується дохід від застосування ліцензіатом ставки плати за послуги з передачі електричної енергії до/з країн периметра з від'ємним значенням;».

У зв'язку з цим абзаци дев'ятнадцятий та двадцятий вважати відповідно абзацами двадцятим та двадцять першим.

7. У главі 8:

1) в абзаці четвертому знаки та слова «(споживання), експорту» виключити;

2) в абзаці восьмому знаки та слова «(споживання), експорту» та слова, цифри, аббревіатуру та знаки «затвердженого постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 309,» виключити;

3) абзаци дев'ятий – дванадцятий виключити.

У зв'язку з цим абзаци тринадцятий – п'ятнадцятий вважати відповідно абзацами дев'ятим – одинадцятим.

8. У додатку 14:

1) після підпункту 1.6 пункту 1 доповнити новим підпунктом 1.7 такого змісту:

«

1.7	Витрати (доходи) за Договором ІТС	тис. грн			
-----	-----------------------------------	----------	--	--	--

».

У зв'язку з цим підпункти 1.7 та 1.8 вважати відповідно підпунктами 1.8 та 1.9;

2) у пункті 8 знаки та слова «(споживання), експорту» виключити.

9. У назві та пункті 1 додатка 15 знаки та слова «(споживання), експорту» виключити.

10. У назві та графах 1, 4, 7 та 8 додатка 16 знаки та слова «(споживання), експорту» виключити.

II. Унести до Порядку формування тарифу на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 22 квітня 2019 року № 586, такі зміни:

1. У главі 1:

1) абзац тринадцятий пункту 1.2 викласти в такій редакції:

«тариф на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління (далі – тариф) – розмір плати в розрахунку на одиницю обсягу передачі електричної енергії та обсягу відпущеної електричної енергії виробниками електричної енергії, визначених згідно з цим Порядком, що забезпечує відшкодування суб'єкту господарювання обґрунтованих витрат на провадження діяльності з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління ОЕС України, а також отримання прибутку.»;

2) пункт 1.4 доповнити шістьма новими абзацами такого змісту:

«Обсяг передачі електричної енергії визначається:

у період до приєднання оператора системи передачі до ІТС механізму як сума обсягу передачі (споживання) електричної енергії та обсягу експорту електричної енергії;

у період після приєднання оператора системи передачі до ІТС механізму як обсяг передачі (споживання) електричної енергії.

Обсяг відпущеної електричної енергії виробниками електричної енергії визначається:

у період до приєднання оператора системи передачі до ІТС механізму як сума обсягу відпущеної електричної енергії виробниками електричної енергії з генеруючими одиницями типу В, С, D та обсягу імпорту електричної енергії;

у період після приєднання оператора системи передачі до ІТС механізму як обсяг відпущеної електричної енергії виробниками електричної енергії з генеруючими одиницями типу В, С, D.».

2. У підпункті 3 пункту 4.2 глави 4 слова та знаки «обсягів імпорту, експорту електричної енергії та» та «(споживання)» виключити.

3. У главі 6:

1) в абзаці четвертому слова та знаки «(споживання)» та «електричними мережами, обсяг експорту електричної енергії» виключити;

2) в абзаці п'ятому знак та слова «, обсяг імпорту електричної енергії» виключити;

3) в абзаці шостому знаки та слова «(споживання)» та «, обсяги імпорту та експорту електричної енергії» виключити;

4) абзаци сьомий – десятий виключити.

4. У додатку 2:

1) у пункті 5 знаки та слова «(споживання)» та «, обсяг експорту електричної енергії» виключити;

2) у пункті 6 знак та слова «, обсяг імпорту електричної енергії» виключити.